

Пільгові кредити в бухгалтерському обліку

Особливості компенсації встановлені Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва, затвердженим Постановою КМУ від 24.01.2020 р. №28.

Згідно з цим Порядком, держава (в особі Фонду розвитку підприємництва) компенсує суб'єктам господарювання різницю між базовою ставкою відсотку і пільговою, шляхом перерахування коштів на спеціальний рахунок умовного зберігання (ескроу), з якого банк списує компенсацію на часткове погашення відсотків.

Під час війни можливість отримати пільгові кредитні програми за ставками 0%, 5%, 7%, 9% передбачена постановою КМУ від 18.03.2022 р. №312, яка набрала чинності 19 березня 2022 року. Нею внесено зміни до постанов КМУ:

- ❖ від 24.01.2020 р. №28 «Про надання фінансової державної підтримки»;
- ❖ від 24.01.2020 р. №29 «Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених для забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва».

Бухгалтерський облік.

Отримання державної підтримки є **цільовим фінансуванням**, адже вона має чітку цільову спрямованість — для компенсації процентів за банківським кредитом. Обліковувати цільове фінансування необхідно субрахунку **482**.

- ❖ Банк нараховує проценти за кредитом **щомісячно**. З такою ж періодичністю здійснюється компенсація процентів Фондом розвитку підприємництва (згідно із п. 14 Порядку № 28). – по факту це не завжди дотримується

Наприклад, якщо за кредитним договором ставка 13,7%, з яких суб'єкт господарювання сплачує 7%, то 6,7% (13,7 – 7) має відшкодувати держава (в особі Фонду).

В бухгалтерському обліку необхідно відобразити нарахування відсотків у повній сумі, так і показати часткове відшкодування відсотків державою(цифри умовні):

- Дт 951 Кт 684 – 1000 грн. - нараховано відсотки банком;
- Дт 684 Кт 311 – 300 грн. - оплачені відсотки в частині, що належить до сплати суб'єктом господарювання;
- Дт 684 Кт 482 – 700 грн. - отримана часткова компенсація відсотків;
- Дт 482 Кт 718 – 700 грн. - відображено отримання доходу на суму часткової компенсації - тобто визнаємо одночасно витрати і доходи

Податковий облік.

❖ **У платників податку на прибуток** - жодних різниць у податковому обліку з **податку на прибуток** по пільгових кредитах не передбачено. У витратах обліковують суму процентів **за базовою ставкою**, а в доходах — суму державної підтримки.

❖ **У платників єдиного податку** дохід на суму компенсації процентів **не виникає**, адже цільове фінансування в межах державних програм звільнене від оподаткування згідно із п. п. 4 п. 292.11 ПКУ.

❖ **У платників сільгосп ЄП** суми цільового фінансування не вплинуть на розмір сільгоспчастки, так як ці суми при розрахунку будуть виключені зі загального доходу аграрія через рядок 3.1 Розрахунку сільгоспчастки.

Дисконтування заборгованості по пільгових кредитах

Довгострокові зобов'язання, **на які нараховуються відсотки, дисконтують** тільки у тому випадку, якщо вони утворилися від видачі **не на ринкових умовах**. Тобто, наприклад, кредит отриманий під ставку, яка істотно нижче ринкової.

Так як у позичальника перед банком виникають довгострокові зобов'язання **за базовою, а не пільговою відсотковою ставкою**, а Фонд розвитку підприємства за таким кредитом покриває частину нарахованих відсотків перед банком у вигляді держпідтримки, дисконтувати таку заборгованість не потрібно.

Внесено зміни до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»

(Наказ Мінфіну від 18.03.2024 р. № 130)

Змінами уточнено, що **Облікові оцінки** - це грошовий вираз елементів фінансової звітності, які не піддаються безпосередньому спостереженню, а визначаються наближено, тобто попередньо оцінені.

Прикладами облікових оцінок є:

- резерв сумнівних боргів;
- чиста вартість реалізації одиниці запасів;
- справедлива вартість активів або зобов'язань;
- сума нарахованої амортизації об'єкта основних засобів;
- забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань.

Оцінка - визначення грошових сум, за якими мають визнаватися і відображатися елементи фінансової звітності.

Облікова оцінка переглядається, якщо змінюються обставини, на яких базувалася ця оцінка, або отримана додаткова інформація. За своїм характером зміна в обліковій оцінці не стосується попередніх періодів та не є виправленням помилки.

Якщо зміна в обліковій оцінці приводить до змін в активах, зобов'язаннях або власному капіталі, її визнають шляхом коригування балансової вартості відповідного активу, зобов'язання або власного капіталу в періоді, коли відбулася зміна.

Якщо інформацію про розмір впливу на майбутні періоди не розкрито у зв'язку з неможливістю його попередньої оцінки, підприємство розкриває інформацію про цей факт.